

FÖRBUNDET SVERIGES DÖVBLINDA

VERKSAMHET OCH FÖRVALTNING 2023

9

WWW.FSDB.ORG

Funktionshindersdelegationen och bland andra FSDB:s ordförande Klas Nelfelt och socialtjänstministern Camilla Waltersson Grönvall.

20 mars 2024

Verksamhetsberättelse 2023

Styrelsen för den ideella föreningen Förbundet
Sveriges Dövblinda vill härmed avge
verksamhetsberättelse för år 2023

org.nr:
802006-9780

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning.....	4
2. Ordförandemöte och dialogforum.....	5
2:1 Ordförandemöte	5
2:2 Dialogforum.....	6
2:3 Kick-off.....	6
2:4 Stadgeöversyn	7
Under större delen av året har en stadgrupp arbetat. Gruppen har utgjorts av Klas Nelfelt, Berit Jildenhed och Alex Boije med Håkan Thomsson som handläggare. Deras uppdrag har varit att göra en översyn av förbundets stadgar inklusive de normalstadgar som är bindande för de regionala föreningarna. Som hjälp i deras arbete har stadgarna varit ute på remiss i organisationen under perioden oktober och november. Ett förslag har överlämnats till förbundsstyrelsen i januari 2024.	7
3. Verksamhetsplan och utgångspunkter	7
4. Intressepolitik och rättighetsfrågor	8
4:1 LSS-insatser och andra liknande insatser	9
4:2 Teckenspråkstolk, skrivtolk och dövblindtolk	9
4:3 Habilitering och rehabilitering	12
4:4 Arbetsmarknad.....	13
4:5 IKT (information, kommunikation och teknik)	14
4:6 Skola och utbildning	16
4:7 Kultur.....	16
4:8 Hälsa och sjukvård	17
4:9 Ledarhundsverksamheten.....	18
5. Medlemsaktiviteter, träffar och evenemang.....	19
5:1 Distansaktiviteter och distansföreläsningar.....	19
5:5 Föräldrakurser	22
6. Projekt organisationsutveckling	22
7. Kommunikation	23
7:1 Sociala medier	24
7:2 Hemsidan.....	24
7:3 Kontakt med FSDB.....	24
7:4 Nyhetsbrev	25
7:5 Press och övrig information	25
8. Anslutna organisationer och sektioner.....	26

8.1 Dövblind Barn och Ungdom (DBU).....	26
8:2 Föräldrarådet.....	26
8:3 Familjesektion	26
9. Regionala föreningar	27
10. Medlemmar	29
11. Samverkan och representation	29
11:1 Nkcdb.....	29
11:2 Dövblindrådet.....	30
11:3 Hörselorganisationernas ordförandemöten	30
11:4 SRF	30
11:5 Övrig representation	30
12. Internationellt arbete	31
12:1 WFDB.....	31
12:2 DBL.....	31
12:3 EDbU.....	32
12:4 DBNSK.....	32
13. Internationellt utvecklingsamarbete	32
13:1 Nicaragua.....	33
13:2 Rwanda	33
13:3 Mama Magnus.....	33
14. Styrelsen, valberedning och revisorer.....	34
15. Personal och kansli.....	35
16. Ekonomi.....	36
17. Slutord och underskrifter.....	37

1. Inledning

Förbundet Sveriges Dövblinda, FSDB, är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation av personer med dövblindhet i Sverige, som bildades 13 september 1959.

FSDB arbetar aktivt för att stärka sin position som en stark röst inom dövblindområdet. Under 2023 gjorde vi det genom bland annat riktade kommunikationsinsatser, både i digitala och tryckta medier. FSDB har medverkat i tv-inslag, tidningsartiklar och debattartiklar för att sprida information om förbundet och dövblindhet. Utöver det är den nyligen lanserade hemsidan Fsd.org och det månatliga nyhetsbrevet två av de satsningar som gjorts för att utveckla kommunikationen under året.

FSDB strävar efter att säkerställa rätten till full delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande för personer med dövblindhet i alla samhällsområden. En central del av arbetet är att bryta den isolering som kan uppstå på grund av dövblindhet och främja både interna och externa kontakter för personer med dövblindhet.

Medvetenheten om att personer med dövblindhet utgör en liten men sårbar grupp i samhället genomsyrar FSDB:s engagemang. Dövblindhet påverkar människor i alla åldrar, och antalet ökar särskilt bland äldre. För att säkerställa full delaktighet krävs specifika insatser, inklusive dövblindtolkning, hjälpmedel och rehabilitering för att främja självständighet i vardagen.

Förbundet består av 12 regionala föreningar och 2 sektioner, föräldrarådet och familjesektionen. Dessutom är DBU, Dövblind Barn och Ungdom, från och med kongressen 2021 en ansluten organisation till förbundet. DBU blev en helt självständig ungdomsorganisation från och med den 1 januari 2021. Från detta datum lämnar även DBU en egen årsredovisning.

När FSDB:s förbundsstyrelse kommunicerar utåt används begreppen:

- Personer med förvärvad dövblindhet
- Personer med medfödd dövblindhet
- Personer med åldersrelaterad dövblindhet

FSDB har ett viktigt arbete i att påverka och driva på utvecklingen inom dövblindområdet i Sverige och internationellt.

2. Ordförandemöte och dialogforum

2:1 Ordförandemöte

FSDB:s intressepolitiska arbete samt översynen av stadgarna stod i fokus på vårens ordförandemöte.

Det var helgen 5–7 maj som mötet genomfördes på Almåsa i Västerhaninge. I sitt inledningsanförande framförde Klas Nelfelt att ordförandemötet är ett mycket viktigt forum inom förbundet. I och med att kongressen numera genomförs vart tredje år har vikten av ordförandemötet ökat ytterligare.

Årsredovisningshandlingarna för 2022 gick igenom. Detta skedde under ledning av Synskadades Riksförbunds tidigare förbundsordförande Håkan Thomsson. Resultat- och balansräkningen fastställdes och mötet rekommenderade kongressen 2024 att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

En översyn pågår av nuvarande stadga för förbundet och den obligatoriska bilagan som gäller för regionala föreningar. Även sektionerna och Dövblind Barn och Ungdom, som är en ansluten organisation till förbundet, berörs av översynen.

På ordförandemötet hade stadgegruppen valt fyra områden som man ville att mötet skulle diskutera i smågrupper. Dessa områden var: Sektionerna, ordförandemötets roll i framtiden, regionala föreningar och språket. Klas Nelfelt, Berit Jildenhed och Alex Boije höll korta inledningar. Därefter följde grupparbete och avslutningsvis skedde en samlad redovisning av gruppernas diskussioner. Anne-Maj Magnström framförde vikten av att organisationen också har en diskussion om medlemskapet. Resten av ordförandemötet ägnades åt rapporter från de regionala föreningarna, familjesektionen och DBU samt genomgång av läget i det intressepolitiska arbetet inom de tre kongressmålen LSS och

liknande insatser, tolktjänst samt rehabilitering och habilitering. Detta arbete beskrivs utförligt i annan del av denna berättelse. Därutöver diskuterades färdtjänsten samt de stora problem som medlemmarna ställts inför vad gäller beställning av tolk i regionernas tolkcentraler.

2:2 Dialogforum

Under året har två dialogforum genomförts på distans, den 19 september och den 4 december. Till mötena var regionernas ordförande, sektionerna och DBU kallade.

I september låg fokus på fortsatt diskussion och dialog med stadgegruppen angående arbetet med översynen av stadgarna. Dessutom rapporterades det om utveckling av FSDB:s kommunikation med bland annat presentation av föreningens nyanställda kommunikatör, Angelica Molin. I övrigt togs nya rutiner vid anmälan till distansföreläsningar, datum för kongressen och information om verksamhet 2024 och aktuella intressepolitiska frågor upp.

I december var huvudfokus att inhämta synpunkter utifrån styrelsens utkast till arbetsplan för år 2024 som utgår från den av kongressen fastställda verksamhetsplanen för 2022–2024. Övriga frågor som togs upp var dövblindas dag, uppvaktning av regionernas tolkcentraler, regionala föreningars samarbete samt intressepolitiskt arbete som är aktuellt i förbundet.

2:3 Kick-off

Den 19 augusti genomförde styrelsen en gemensam kick-off tillsammans med föräldrarådet, familjesektionen och DBU. Framförallt diskuterade man förslagen på stadgeändringar, vad som var på gång i respektive förening/sektion, aktuella intressepolitiska frågor och kommande samarbeten.

2:4 Stadgeöversyn

Under större delen av året har en stadgegrupp arbetat. Gruppen har utgjorts av Klas Nelfelt, Berit Jildenhed och Alex Boije med Håkan Thomsson som handläggare. Deras uppdrag har varit att göra en översyn av förbundets stadgar inklusive de normalstadgar som är bindande för de regionala föreningarna. Som hjälp i deras arbete har stadgarna varit ute på remiss i organisationen under perioden oktober och november. Ett förslag har överlämnats till förbundsstyrelsen i januari 2024.

3. Verksamhetsplan och utgångspunkter

FSDB:s verksamhetsplan för åren 2022–2024 klubbades på kongressen i maj 2021.

Verksamhetsplanen är uppdelad i tre delar: värdegrund, intressepolitik och organisation.

Värdegrund

FSDB arbetar för rätten till full delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande för personer med dövblindhet på alla områden i samhället.

Intressepolitik

De prioriterade frågorna för kongressperioden är:

- LSS-insatser och andra liknande insatser
- Tolktjänst
- Habilitering och rehabilitering

Organisation

FSDB arbetar med organisationsfrågor för att stärka och utveckla FSDB och våra medlemmar. Det handlar om medlemsvård och medlemsrekrytering, utveckling av intressepolitiken, att utveckla våra informationskanaler, stödja regionala föreningar och sektioner samt att utveckla vår digitala verksamhet. Styrelsen har också haft i uppdrag att se över möjligheterna att starta upp en insamlingsverksamhet.

4. Intressepolitik och rättighetsfrågor

FSDB:s intressepolitiska arbete är en av de allra viktigaste grunderna i organisationens verksamhet. FSDB är en liten organisation med begränsade resurser. Därför har det varit viktigt att i detta arbete samverka med andra närstående organisationer.

Vårt nationella mål är att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med dövblindhet. Vårt arbete här syftar till, att bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.

För att nå målet har arbetet fokuserat på tre områden:

- Att kartlägga befintliga brister i tillgängligheten.
- Att arbeta för individuellt stöd och individuella lösningar för olika personer med olika behov.
- Att förebygga och motverka diskriminering.

År 2023 klassades inte längre Covid-19 som allmänfarlig sjukdom. Dock har frågor kring krisberedskap fortsatt stått högt på agendan. Vi har arbetat med frågan gentemot myndigheter. Pandemin gav viktiga insikter om betydelsen av digital tillgänglighet, krisberedskap och tillgänglig information både i text och på teckenspråk.

År 2023 har präglats av oro för vad som händer, i framtiden, i Sverige och globalt. Det blev ett år med hög inflation, stora underskott i många regioner samt oro i världen. Allt detta påverkar oss med dövblindhet. Hur ska vi få möjlighet att få rätt till stöd och insatser? Politikerna i Sverige har haft fokus på andra frågor som exempelvis försvaret och säkerhet. Vilket har gjort det svårt för funktionshindersrörelsen att nå fram med sina frågor. Ansvarsglidning har ökat ännu mer hos regionerna och kommunerna.

FSDB har träffat flera riksdagspolitiker och ministrar från socialdepartementet och arbetsmarknadsdepartementet. Fokus har varit på FSDB:s hjärtefrågor

4:1 LSS-insatser och andra liknande insatser

FSDB:s mål är att alla personer med dövblindhet ska kunna leva ett gott och självständigt liv. För att uppnå målet krävs det att alla får sina grundläggande behov av stöd, service och omsorg tillgodosedda.

Under året 2023 kom två rapporter.

Socialstyrelsens rapport om ledsagning inom LSS och SoL. Rapporten visade tydligt på en markant försämring att få ledsagning, vilket bekräftar vår kunskap om hur personer med dövblindhet har blivit mer och mer drabbade. Rapporten föreslog en utredning för att ta fram en ny lag om ledsagning och att utveckla en kunskapsbank för handläggarna som behandlar ansökningar om ledsagning.

En arbetsgrupp som består av både FSDB och Nkcdb har bildats för att lyfta upp personer med dövblindhets situation och rätt till ledsagning för tjänstemän och politiker.

Den andra rapporten är om huvudmannaskap inom personlig assistans. Utredarna föreslår i första hand att staten ska ta huvudmannaskapet.

4:2 Teckenspråkstolk, skrivtolk och dövblindtolk

Dövblindtolkning består av tre integrerade delmoment: tolkning av vad som sägs, syntolkning och ledsagning. För att en person med dövblindhet ska kunna uppnå full delaktighet är det viktigt att dövblindtolkningen håller god kvalitet.

FSDB har under året som gått fortsatt arbeta hårt med tolktjänstfrågan. Tolktjänstutredningen kom med en rapport i mars 2022, med en handlingsplan för en förstärkt tolktjänst. FSDB var positiv till utredningens betänkande som har flera förslag som kan ändra tolktjänsten till det bättre och i rätt riktning. Men vi var kritiska till att de beskrev dövblindtolkningens uppdrag avseende ledsagning med "...viss ledsagning". Ordet "viss" riskerar skapa osäkerhet om vad som gäller. Därför måste ordet "viss" i definitionen av dövblindtolkning tas bort.

Under år 2022 bildades en arbetsgrupp som består av HRF, SDR och FSDB, med FSDB som sammankallande. Vi har en gemensam påverkansplan som fortsatte under 2023. Syftet är att stärka våra

möjligheter att påverka regeringen och få till stånd en proposition för en förstärkt tolktjänst. Samtidigt påverkas oppositionspartierna att trycka på regeringen till att lägga fram en proposition. Tre förslag ur betänkandet prioriteras:

- Tolk i arbetslivet.
- Nationell granskning av hur tolktjänsten fungerar på regional nivå.
- Att tolktjänsten bör lyftas från HSL till en ny lag och förtydligande av
- vad dövblindtolkning är (där vi vill ta bort ordet "viss" i beskrivningen av dövblindtolkningens uppgift angående ledsagning).

Under 2023 har uppvaktningar av politiker och tjänstemän på riksdagsnivå genomförts enligt följande:

- 8 februari Socialdemokraterna Karin Sundin.
- 1 mars Socialtjänstministern, Camilla Waltersson Grönvall.
- 8 mars Vänsterpartiet, Maj Karlsson och Ciczie Weidby.
- 13 mars Arbetsmarknadsdepartementet, statssekreterare Sophia Metelius, politisk sakkunnig Elias Collin.
- 21 mars Miljöpartiet Ulrika Westerlund.
- 13 april Centerpartiet, Christofer Bergenblock.
- 25 maj seminarium i riksdagen med namnet "Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten – ett fönster till beslut för mer frihet, delaktighet och arbete". Karin Sundin (S) och Malin Danielsson (L) var värdar. där bland annat dessa deltog: Magnus Persson (SD), Saila Quiklund (m), Christofer Bergenblock (C), Dan Hovskär (kd), Ulrika Westerlund (mp), Camilla Mårtensen (l) med Linda Eriksson som moderator från FSDB.
- 30 maj Arbetsmarknadsminister Johan Pehrsson och Socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall.

I slutet av 2023 skickade FSDB, HRF och SDR en gemensam skrivelse till statsråden Camilla Waltersson Grönvall och Johan Pehrsson där vi efterfrågade handling och möten med ministrarna.

Utbildning till teckenspråkstolk/dövblindtolk/skrivtolkning

Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH, tar emot ansökningar och fördelar anslag om att anordna teckenspråkstolkutbildning från folkhögskolorna. De tre folkhögskolor som nu har utbildningar till teckenspråkstolk/dövblindtolk är Västanviks folkhögskola, som ligger utanför Leksand och Fellingsbro Folkhögskola i Örebro. Södertörns folkhögskola i Stockholm har skrivtolkutbildning. MYH har inte genomfört något samråd med FSDB, HRF och SDR under år 2023, vilket vi har påpekat.

Stockholms universitet bedriver sedan 2013 en utbildning för teckenspråkstolkar: Kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning. De planerar att inrätta en fyraårig yrkesexamen för teckenspråkstolkar och dövblindtolkar. Tidigare fick inte studenterna på kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning lära sig om dövblindtolkning. Men det är ändrat, och i dag ingår dövblindtolkning i utbildningen.

Tyvär har färre sökt till tolkutbildningen och det beror bland annat på att tolkutbildning inte finns spridd i Sverige. Flera vill inte resa/flytta långt bort. Ett annat problem är att tolkyrket inte upplevs som attraktivt idag, och det innebär att vi får färre utbildade dövblindtolkar i framtiden. Detta har FSDB påtalat i olika sammanhang.

Vi har haft möten med Talför och fackföreningen Vision, under 2023, och diskuterat tolkyrkets framtid och hur vi ska arbeta med denna fråga.

Stiftelsen Rikstolktjänst, RTT

Sedan 1993 finns RTT som en fristående stiftelse med ett årligt statligt anslag från Socialstyrelsen. Förtroendevalda på riksnivå inom FSDB, HRF, SDR, DHB och ungdomsorganisationerna får använda RTT. RTT är en förutsättning för att förtroendevalda i FSDB ska kunna bedriva intressepolitiskt arbete på nationell nivå. Regionernas tolktjänst täcker inte dessa kostnader för hörselskadade, döva och personer med dövblindhet.

SDR sköter ekonomi och administration på uppdrag av RTT. Therese Rollvén har varit kontaktperson. Klas Nelfelt har under året varit ordförande i stiftelsen RTT med Gunilla Thomsson som ersättare. Under året har RTT arbetat med att lämna in ett upphandlingsunderlag, och vann en ny upphandlingsperiod 2024–2028.

4:3 Habilitering och rehabilitering

FSDB:s mål är att alla personer med dövblindhet ska få tillgång till en god och likvärdig habilitering och rehabilitering. I dag finns det stora skillnader mellan regionerna. Det är av stor vikt att förebyggande rehabilitering och att konkreta insatser sätts in i rätt tid för att personer med dövblindhet ska kunna leva ett så gott liv som möjligt. Regionerna måste prioritera vilken insats som ska sättas in först, då målgruppen ofta är i behov av flera insatser. Viktigast är att förebygga psykisk ohälsa, rätt till arbete och inkludering i den digitala världen.

Dövblindteam

Det finns olika team i alla regioner och de har olika namn, till exempel syn- och hörselrehabilitering eller dövblindteam. I detta dokument väljer vi att kalla alla för dövblindteam. Dövblindteam kan se ut på olika sätt. Det kan vara en egen enhet inom rehabiliteringen, och andra regioner kan ha ett team med personal från synenhet och hörselenhet som samverkar. Kvalitén varierar mycket på grund av olika resurser och kompetens bland de olika teamen.

Under året har FSDB träffat representanter för Dövblindteamerna via Dövblindrådet.

Forskning

En viktig del av vårt arbete är att samla in och överblicka den forskning som finns om dövblindfrågor, för att visa på de olika behov och möjligheter som finns för personer med dövblindhet. Nkcdb:s forskningsöversikt innehåller för närvarande över 4.100 vetenskapliga artiklar. De flesta är en sammanfattning av vad forskningen har gett för resultat, och ger en god grund för FSDB:s arbete. Översikten finns på nkcd.se

FSDB är också med i en referensgrupp i forskningsprojektet "Personer med dövblindhet – Hälsa och insatser under Covid -19 pandemin".

Grundkurs om dövblindhet

FSDB har i olika former bidragit med kompetens till de nationella grundkurserna om dövblindhet som Nkcdb med jämna mellanrum anordnar för professionella inom regioner, Arbetsförmedlingen och andra

aktörer. Kurserna ger deltagarna en grundläggande information om dövblindhet ur olika perspektiv. I utbildningen deltar personer med dövblindhet som resurser vid olika föreläsningar. Kanslisamordnare Gunilla Thomsson och kommunikatör Angelica Molin har dessutom slutfört denna kurs och mottagit intyg.

Aktiveringskurser

Under år 2023 var det endas Mullsjö folkhögskola som anordnade aktiveringskurser med fokus på habilitering/rehabilitering för personer med dövblindhet. Genom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) kan folkhögskolorna få bidrag till kurserna. Flera regioner tycker att detta är ett bra komplement till deras egen rehabilitering.

4:4 Arbetsmarknad

FSDB:s mål är att alla personer med dövblindhet i arbetsför ålder ska ha en sysselsättning för att kunna vara delaktiga i samhället. Detta innefattar bland annat en fungerande färdtjänst, tolk i arbetslivet och andra stödinsatser.

Att komma ut på arbetsmarknaden, söka och behålla ett arbete, är en utmaning som har blivit svårare genom åren. Att kunna få tolk i den utsträckning man behöver är något som inte fungerar i dag.

Flera arbetsgivare är tveksamma till att anställa personer med dövblindhet, och ser tyvärr fler problem än lösningar.

Det finns stödinsatser från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan att ansöka om, men det är inte alltid lätt att få information och kontakt med "rätt" person inom rimlig tid. Detta gäller för både den enskilde och arbetsgivaren.

Viktiga stöd för att det ska fungera för oss är arbetstekniska hjälpmedel, olika former för lönestöd och stöd till personligt biträde, möjlighet till tolk i arbetslivet samt anpassning av litteratur. Tyvärr brister kunskapen hos arbetsgivare men också hos lokala arbetsförmedlingar runt om i landet om att dessa insatser finns.

Arbetsförmedlingen, AF

AF har två olika träffar. Den ena är arbetslivsinriktat informationsforum, som riktar sig till funktionshindersonsorganisationer. Den andra är dialogforum med enheten syn-, hörsel och dövheten inom Arbetsförmedlingen. FSDB deltar på båda.

Vi har påtalat att våra medlemmar behöver hjälp och stöd med hantering av de digitala system som behöver användas vid arbetslöshet.

4:5 IKT (information, kommunikation och teknik)

Utgångspunkten i Sveriges IKT-politik är att alla oavsett funktionsförmåga ska kunna ta del av den digitala infrastrukturen. Personer med dövblindhet kan genom ett tillgängligt informationssamhälle få ökad självständighet och bättre livskvalitet.

Trots att webbtillgänglighetsdirektivet trädde i kraft 2018, har inte den offentliga sektorn, exempelvis 1177.se, blivit fullt tillgängligt, trots många påpekanden att det finns brister. Vi ser det som problematiskt att vissa av produkterna är svåra att använda trots att de klassas som fullt tillgängliga enligt direktivet. Tillgänglighetsdirektivet ska tillämpas fullt ut från år 2025. Det innebär att alla nya produkter och tjänster som finns inom konsumentmarknaden ska vara tillgängliga på ett enhetligt och ändamålsenligt sätt, så att vem som helst ska kunna använda dem och förstå deras innehåll. Nästa steg är att lära sig använda produkten, och då krävs god tillgänglighet, kunnig personal och gott om avsatt tid för utbildning och support för målgruppen.

Det skiljer sig kraftigt mellan regionerna kring hur personer med dövblindhet får tillgång till utbildning och support. För att kunna bryta ofrivillig ensamhet, och kunna delta i samhället på lika villkor som andra, behöver personer med dövblindhet få tillgång till informations- och kommunikationsteknik och tillräcklig handhavandebildning.

Helt avgörande för individen är att få rätt utbildning och kontinuerlig support för att kunna använda sig av digitala lösningar som kan underlätta för oss med dövblindhet. Ofta är det inte tekniken som fallerar utan brister i handhavandebildning och support som skapar begränsningar och leder till utanförskap för den enskilde.

Samverkan med Nkcdb inom IKT

Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, Nkcdb, har en resursgrupp för teknik och hjälpmedel. Nkcdb:s uppdrag är att ge råd, stöd och support till regioner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommuner och andra aktörer som provar ut och förskriver IKT-hjälpmedel till personer med dövblindhet. Gruppen har kompetens när det gäller såväl barn som vuxna och hjälpmedel som används i skolan, hemmet och på arbetsplatsen. De har också kunskap om konsumentteknik, det vill säga exempelvis smarta telefoner och surfplattor. Expertgruppen utgör en viktig funktion för regionernas dövblindteam. Gruppen leds av Karin Jönsson, och genom regelbundna möten har FSDB en mycket nära samverkan kring detta.

Post- och telestyrelsen, PTS

PTS har ansvar för att kommunikationslösningar inom den digitala världen ska utvecklas och vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Inom PTS finns Enheten för digital delaktighet som FSDB har dialog med kring olika projekt och tjänster. Förbundsstyrelsen besökte PTS 8 december och fick då träffa de chefer som jobbar med tillgänghetsområdet.

Texttelefoni

PTS upphandlar och kravställer Texttelefoni.se. Detta är en tjänst som förmedlar samtal mellan en vanlig telefon och en texttelefon eller en app eller webben. Tjänsten är kostnadsfri och har öppet alla dagar dygnet runt. Företaget Samres sköter tjänstens drift och företaget nWise är teknikleverantör.

Bildtelefoni

Bildtelefoni.net är en samhällstjänst med förmedling och distanstolkning av samtal via teckenspråkstolk. De som är teckenspråkiga kan ringa till tjänsten via bildtelefon, app eller förmedlingens webbsida. De som vill ringa till en bildtelefon från en taltelefon kan också använda tjänsten. Det är företaget Evantia Oy som sköter tjänsten, och företaget nWise står för tekniken.

FSDB deltar också i ett nationellt brukarråd för tjänsterna texttelefoni och bildtelefoni.

MFD:s utredning om hjälpmedel

FSDB har under året varit med i referensgruppen som myndigheten tillsatt.

Myndigheten för digital förvaltning

FSDB har haft kontakt med Myndigheten för digital förvaltning som har i uppdrag att granska och främja att digital offentlig service uppfyller lagkraven på tillgänglighet. FSDB har tagit del av deras rapport om webbplatser och appar och framfört otillgänglighet på de platser man använder.

4:6 Skola och utbildning

FSDB:s mål är att alla barn, ungdomar och vuxna med dövblindhet ska ha tillgång till kvalitativ utbildning och möjlighet till utveckling.

Specialskolan

Skolan är till för elever som är döva, har en hörselnedsättning, dövblindhet, språkstörning eller synnedsättning och inte klarar av att gå i den kommunala grundskolan. Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, är huvudman för de specialskolor som finns runt om i landet.

Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM

SPSM har ett resurscenter Dövblindhet. Skolor kan kontakta SPSM som då kan se till att elever med dövblindhet får rätt till stöd och delaktighet och en tillgänglig lärmiljö.

SPSM:s resurscenters kunskap om dövblindhet har försämrats på grund av personalomsättning. Samverkan mellan Nkcdb och SPSM är inte på samma nivå som tidigare. FSDB ges möjlighet att träffa SPSM, via dövblindrådets möten, tre till 4 gånger per år.

4:7 Kultur

Enligt de politiska mål som finns uppsatta för kulturen i Sverige, ska alla ha möjlighet att delta i kultur och idrottsliv samt ha tillgång till mångfald av medier. Det finns mycket kvar att göra inom detta område,

innan alla personer med dövblindhet kan ta del av kultur på lika villkor som andra samhällsmedborgare.

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM

MTM, ligger under kulturdepartementet och deras uppdrag är att vara ett nationellt kunskapscentrum för mediatillgänglighet. MTM arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur och samhällsinformation utifrån individens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning. De tillhandahåller bland annat punktskriftsböcker och prenumerationsservice för de som vill låna böcker, prenumerera på tidskrifter och beställa artiklar på punktskrift. I deras uppdrag ingår också att främja teckenspråkig litteratur. Men tyvärr har de inget specifikt uppdrag när det gäller teckenspråk till yngre barn och deras föräldrar.

Under år 2023 har FSDB lyft upp brister i kvalitén och ställt krav på förbättringar på Legemus. Detta gäller både inläsningen av boken som tekniska lösningen i Legemus när man läser en bok med hjälp av textning i programmet.

FSDB deltar på rådsmöten hos MTM, dessa sker 3 gånger per år. Dessutom har vi deltagit på ett seminarium om tillgänglighet av litteratur och workshopsträff med alla MTM:s råd, bland annat forskningsråd och punktskriftråd.

Myndigheten för press, radio och tv om tillgänglighet

Myndigheten har slagits samman med Mediaråd och heter numera Mediamyndigheten. FSDB har deltagit i nätverksträffar för funktionshinderfrågor där vi bland annat diskuterat krav på tillgängligt programutbud.

Public service

I samarbete med övriga funktionshinderorganisationer har vi tagit fram ett PM som tydliggör hur vi ska kunna få mer tillgängliga program inom Public service.

4:8 Hälsa och sjukvård

Personer med dövblindhet har oftast en betydligt sämre hälsa än andra medborgare. Det visar flera undersökningar. Här är det viktigt att vi alltid har tillgång till en tillgänglig sjukvård där man alltid får fram kvalificerade dövblindtolkar vid besök, behandlingar och sjukhusvistelser.

Det är viktigt att 1177 utvecklas så att det fullt ut blir tillgängligt för personer med dövblindhet och att vårdpersonal vet hur man ska bemöta en person med dövblindhet när vi besöker vården.

Vi har med MFD deltagit i samråd om deras levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.

Vi har också varit med på ett samråd med Inspektionen för vård och omsorg för organisationer som företräder brukare. Där har vi framfört personer med dövblindhets situation.

4:9 Ledarhundsverksamheten

Under hösten 2023 beslutade riksdagen att ledarhundsverksamheten flyttas över från SRF till Myndigheten för delaktighet 1 april 2024.

FSDB har under 2023 varit med i MFD:s referensgrupp som arbetar för att säkerställa övergången från SRF till MFD så att den ska bli så bra som möjligt.

4:10 Färdtjänst

FSDB har besvarat Trafikanalys utredning om hur färdtjänstlagen fungerar och om det behövs en annan tillämpning av lagen.

Trafikanalys kom med en rapport där man tydliggjorde att en förändring behövs i färdtjänstlagen för att slå fast att orienteringsförmågan ska ligga till grund för att få färdtjänst.

Oroande är att inget hänt sedan rapporten kom, och regeringen har inte skickat ut en remissrunda på Trafikanalys förslag.

4:11 Krisberedskap och information

I samband med pandemin och kriget i Ukraina har det visat sig att informationen varit mycket bristfällig för personer med dövblindhet. Här

finns två delar, att få information om vad som händer och sker där all information inte har varit tillgänglig för oss, och den andra delen är krisberedskap för vår målgrupp: hur vi ska förbereda oss och agera vid kris.

FSDB har, tillsammans med Nkcdb, haft ett flertal möten med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, kring tillgänglig information. FSDB och Nkcdb har arbetat med att ta fram ett material om krisberedskap som riktar sig till personer med dövblindhet, och till dem som ska ge stöd, som exempelvis dövblindteam.

Detta är en viktig fråga för personer med dövblindhet som väcker oro och ängslan bland våra medlemmar. Det är oerhört viktigt att vi kan få del av information och hjälp om något händer.

4:12 Tillgängligheten till allmänna val

Vi har haft ett Möte hos justitiedepartementet angående tillgängliga val där vi träffat

Statssekreterare Mikael Kullberg. Träffen handlade i huvudsak om att kunna rösta på ett tryggt sätt om man har en synskada.

4:13 Institutet för MR frågor

FSDB var representerade vid det möte som diskuterade hur funktionshinderorganisationen ska vara delaktiga i ett råd med institutet för mänskliga rättigheter i framtiden.

FSDB har också ställt sig bakom en Budkavle med namnet MR-institutet.

5. Medlemsaktiviteter, träffar och evenemang

5:1 Distansaktiviteter och distansföreläsningar

Under hela 2023 har FSDB erbjudit sina medlemmar aktiviteter i form av föreläsningar via videoplattformen Zoom. Distansaktiviteter är ett viktigt komplement i föreningens arbete med medlemsaktiviteter och ett led i att bryta den isolering som många personer med dövblindhet erfar. Under året har föreningen tvingats ändra rutiner för anmälningar till aktiviteterna på grund av nya krav från tolkcentralerna.

Distansaktiviteter ger medlemmarna möjlighet att få kontakt med varandra och umgås. På föreläsningarna har det varit med 10 till 50 personer vid de olika tillfällena:

- 26 januari, "Livsomställning - när synen inte längre räcker till" med Amanda Lindberg. I juni 2019 gjorde Amanda sitt årliga besök hos ögonläkaren. Detta besök blev början på en livsomställning och ett nytt kapitel i hennes vardag. Hon berättade om sina erfarenheter från sommaren 2019 fram till idag. Om att lära sig nya strategier när man inte längre kan se.
- 23 februari, Anna Quarnström, förbundsjurist på Synskadades Riksförbund, berättade om de problem hon ser kring att ansöka om ledsagning enligt LSS och hur hon ser på Socialstyrelsens uppdrag med att se över ledsagarservice och ledsagning samt personkretstillhörigheten.
- 2 mars, Socialstyrelsens utredare Ylva Branting berättade om deras uppdrag där de utreder ledsagarservice och ledsagning samt personkretstillhörighet. Här förekom många gripande berättelser från enskilda medlemmar om hur deras vardag ändrats efter nya beslut med minskat antal timmar och avslag på LSS.
- 13 april, diskussionskväll med tema "Begrepp kring dövblindhet". Diskussionsledare var Klas Nelfelt och Sarah Remgren.
- 11 maj genomfördes reseberättelser med äventyrslystna medlemmarna Emil Bejersten och Helen Norsten. De berättade om resor de gjort och delgav oss sina erfarenheter av att resa när man har en dövblindhet.
- 7 september genomfördes en aktivitet med föräldrar med dövblindhet som berättade om hur de har upplevt att dövblindhet påverkat föräldraskapet och hur de gör för att hushålla med energin. Medverkande var Pontus Degsell, Karoline Degerfeldt, Karoline Antbring och Maria Wästerborn.
- 28 september genomfördes en distansaktivitet där Ylva Branting från Socialstyrelsen berättade om den rapport man nu färdigställt som heter Förändringar av ledsagning över tid.
- 5 oktober var projektet Tactile Transition och sinnets möjligheter tema. Medverkande var Monika Estenberger och Christina Lindblad som berättade om projektet och höll i en dialog utifrån frågeställningarna: Vilka taktila strategier kan användas i

vardagen? Vilka faktorer i omgivningen kan underlätta respektive hindra personer att använda sig av taktila strategier?

- 15 oktober genomfördes en distansaktivitet med anledning av det internationella vita käppen-firandet. Syftet med träffen var att FSDB strävar efter att öka medvetenheten, kunskapen, öppenheten och stoltheten kring den vita käppen med röda markeringar. Flera berättelser från enskilda medlemmar gavs.
- 9 november, Demokratins styvbarn – funktionshinderrörelsernas bakgrund och historia med Margareta Persson.
- 7 december, Den internationella funktionshinderrörelsen i arbetet med att ta fram FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) med Kicki Nordström.
- 14 december presenterade Mullsjö folkhögskola sin kurskatalog för 2024. Många intressanta kurser kommer att genomföras för personer med dövblindhet.

5:2 Vinterweekend i Vemdalen

Den 30 mars–2 april genomfördes en vinterweekend i Vemdalen. Vi åkte med en abonnerad buss från Stockholm. Bussen gjorde stopp i Uppsala och Hudiksvall innan vi ankom till anläggningen. Deltagare och tolkar inkvarterades i lägenheter. Det fanns till och med bastu i alla lägenheterna. Måltiderna intogs på ett Vårdshus inom anläggningen.

På programmet stod skidåkning på längden och snöskotur. Dessutom åkte vi sittlift (utan skidor) och många av deltagarna tog vesslan upp till väffelstugan och några åkte också stjärtlapp. Dagarna bjöd på fantastiskt vinterväder med sol.

En instruktör var med, Jonas Treffenberg - licenserad/diplomerad hälsocoach. Han hjälpte till med tekniken att åka skidor och gå med snöskor.

5:3 Segling i Stockholms skärgård

Den 2–4 juni genomfördes en segling i Stockholms skärgård med båten Shamrock. Det blev en underbar försommarhelg. Alla fick prova på att segla med en stor skuta. Vi sov på båten och åt också alla måltider där. Besättningen som var med oss lärde oss hissa och ta hem segel och att göra knopar.

På fredagskvällen stannade vi till på Vaxholms kastellet och de som ville besökte det höga utsiktstornet. På lördag la vi till vid Grinda där vi både gavs tillfälle att bada och basta.

5:4 Medlemsträff i Göteborg

Höstträffen genomfördes den 1–3 september i Göteborg. Tema var minoritetsstress. Föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyte var viktiga inslag liksom båtturen med Paddan i Göteborgs kanal. Ett 65-tal medlemmar deltog.

På lördagen hölls föreläsningen "Minoritetsstress hos vuxna teckenspråkiga döva" med Pernilla Gynnerstedt och Nadia Saleh från Dövmottagningen Region Skåne. På söndagen var det en föreläsning på temat stresshantering med Therese Magnusson från Västra Götalands Dövblindteam.

5:5 Föräldrakurser

Under året har föräldrarådet ansvarat för två kurser. En "Mammaträff" och en "Pappatäff". Vid båda dessa tillfällen stod erfarenhetsutbyte högst på agendan.

Den 8–10 september ägde träffen för mammor rum i Falun. Där övernattade man på Qlarion Hotell, besökte en relaxavdelning, Falu gruva och museum samt fick prova på Yinyoga.

Den andra träffen, riktad till pappor, genomfördes utanför Uppsala den 9–11 juni. Här hade man friluftaktiviteter och diskussioner under enklare förhållanden.

Tyvärr blev familjesektionens familjeläger inställt på grund av för få anmälda deltagare.

6. Projekt organisationsutveckling

Förbundet driver ett treårigt projekt under perioden 1 juli 2021 till 30 juni 2024. Under projektiden arbetar Peter Lundgren 50% som verksamhetsutvecklare. Han har varit sjukskriven under perioden 3 juli till 4 november. Under denna period har Gunilla Thomsson täckt upp med

20% av sin tjänst inom projektet. En referensgrupp är tillsatt bestående av Berit Jildenhed, Klas Nelfelt och Jan Nyström samt Gunilla Thomsson från kansliet.

Styrelsen har beslutat om följande syfte och mål med projektet:

- Att de 12 regionala föreningarna stärks så att de överlever och blir starka och bärkraftiga i framtiden.
- Att se över arbetsformerna för sektionerna inom FSDB.

Under 2023 har distansföreläsningar genomförts, riktade till förtroendevalda. Kursmaterial har sänts ut efter föreläsningarna. Om inget annat anges här nedan så är det referensgruppens som ansvarat för dessa föreläsningar.

- 9 februari, Att genomföra ett årsmöte.
- 16 mars, "Planera och genomföra en lyckad aktivitet".
- 9 oktober, "Förbundets stadgar, var med och tyck till!". Här presenterade stadgegruppen sitt förslag på nya stadgar för förbundet och normalstadgar för de regionala föreningarna.
- 16 oktober, "Att skriva ett protokoll och sekreterarens viktiga roll".
- 7 november, "Att skriva en motion". Föreläsare var Håkan Thomsson.
- 5 december, "Arkivering av föreningens handlingar". Föreläsare var Örjan Simonsson från Folkrörelsearkivet i Uppsala län.

Förbundet har erbjudit extra stöd och hjälp till två av de regionala föreningarna under 2023. Det gäller FSDB Mälardalen samt FSDB Västerbotten. I övrigt har man varit behjälplig med råd och stöd för de regionala föreningar som så önskat.

7. Kommunikation

FSDB strävar efter att vara ledande med information om vår verksamhet. Förbundet sprider information som kan vara viktig för organisationen, medlemmarna och inom dövblindområdet. Vårt arbete med såväl intern som extern kommunikation har förstärkts väsentligt under hösten i och med att vi anställt Angelica Molin som kommunikatör/skribent.

7:1 Sociala medier

FSDB använder Facebook som en viktig kanal för att snabbt nå ut med information och aktuella nyheter både från FSDB som organisation och från resten av dövblindvärlden. Vår närvaro på Facebook är också ett sätt för oss att synas och skapa dialog med personer med dövblindhet och andra som är intresserade av våra frågor samt som ett sätt att sprida medvetenhet kring dövblindhet.

Adressen till sidan är: www.facebook.com/forbundetsverigesdovblinda.

På Facebook har också FSDB ett slutet medlemsforum. Alla röstberättigade och stödjande medlemmar är välkomna att delta. I medlemsforumet diskuteras organisationsfrågor och andra aktuella ämnen. I forumet gör vi också inlägg som vi bedömer endast är intressant för medlemmarna. Forumet heter "FSDB Medlemsforum" och adressen är: www.facebook.com/groups/fsdbmedlemsforum.

FSDB har också ett instagramkonto under namnet @forbundetsverigesdovblinda och har under året även startat upp ett twitterkonto under namnet FsdBRedaktion.

De sociala medierna är viktiga verktyg i arbetet för att nå nya medlemmar samt att nå ut till allmänheten och på så sätt lyfta vår problematik och informera om dövblindhet.

7:2 Hemsidan

Sedan sommaren har hemsidan varit nedlagd och under hela hösten har vi arbetat hårt med att få i gång vår nya sida som lanserades 1 mars 2024.

På FSDB:s nya hemsida www.fsdb.org publiceras löpande nyheter och annat aktuellt av intresse både för medlemmar, press, politiker och andra intresserade. Här kan man också finna kontaktuppgifter till de regionala föreningarna, kalendarium, anhörigsektionerna och Dövblind Barn och Ungdom.

7:3 Kontakt med FSDB

Medlemstidningen Kontakt med FSDB utkom under 2023 med 5 nummer. Tidningen finns på svartskrift med stor stil, punktskrift och på

Daisy med tydlig inläsning. Tidningen distribueras även via e-post i olika format. Den sänds ut till alla medlemmar. Ansvarig utgivare är Klas Nelfelt. Förbundet köper redaktionstjänst via Pernilla Nagys enskilda firma.

I Kontakt med FSDB finns information från styrelsen, inbjudningar till aktiviteter, intressepolitik och aktuella händelser, annonser och rapporter från aktiviteter. En längre intervju med en person som på olika sätt är en positiv förebild för personer med dövblindhet samt en krönikör som själv har dövblindhet finns med i varje nummer. Medlemmar medverkar också med olika inslag, stora som små, vilket uppskattas från alla håll. De regionala föreningarna kan också berätta om vad som skett i föreningen lokalt.

7:4 Nyhetsbrev

Hösten 2023 infördes ett Nyhetsbrev som utges en gång i månaden. I detta brev speglas några av de viktigaste nyheterna över händelser i förbundet. Nyhetsbrevet utges endast på e-post och sänds ut till alla medlemmar som har en mejladress.

7:5 Press och övrig information

Förbundet arbetar för att nå ut med information och artiklar som rör dövblindhet i andra medier. Något som ökat kraftigt efter att vi anställt vår kommunikator. Vi medverkade bland annat i SVT Norrbotten (svt 2) och Piteå-Tidningen där vi gav vår syn på det omtalade fallet om Evelina Lindberg i Piteå. Vi har publicerat debattartiklar ibland annat Dagens Samhälle, som vänder sig till kommun och regionpolitiker. Ordförande Klas Nelfelt har även medverkat i SVT:s nyhetstecken, bland annat om Socialstyrelsens senaste kartläggning.

Utöver detta har medlemmar flera medlemmar från DBU medverkat i dokumentärserien i "Ung och dövblind".

Vi arbetar även för att program ska textas. Vi har bland annat påpekat att vi önskar att interpellationsdebatter och radioprogram från Sveriges Radio textas. Detta har vi gjort genom kontakt med berörda medier samt kommunikationsavdelningen på Riksdagsförvaltningen.

En informationsfolder om Förbundet Sveriges Dövblinda har tagits fram och tryckts upp under året. Den innehåller allmän information om förbundet.

Under året deltog vi på Svenska Audiologiska Sällskapets utställning i Göteborg. I en monter presenterades förbundet.

8. Anslutna organisationer och sektioner

8.1 Dövblind Barn och Ungdom (DBU)

Från och med 1 januari 2021 är vår ungdomsorganisation en självständig organisation med eget organisationsnummer. Från 1 mars 2021 blev de dessutom egna arbetsgivare för sin personal. På kongressen i maj 2021 antogs de som en ansluten organisation till förbundet. Samarbetet mellan FSDB och DBU har formellt reglerats via ett samarbetsavtal.

Under 2023 har DBU haft visstidsanställd personal, först Annica Flyckt på 50% och sedan Gulistan Karro på 20%. Denna personal har varit placerad på FSDB:s kansli. I övrigt stöttar och hjälper FSDB:s personal DBU motsvarande ca 55% tjänst.

Under 2023 har DBU:s ordförande varit Malin Szilva Beasley (f.d. Lindén).

Antal medlemmar: 61 medlemmar (föregående år 76)

För mer information, läs DBU:s verksamhetsberättelse för 2023.

8:2 Föräldrarådet

Ordförande: Vakant

Antal medlemmar: 123 medlemmar (föregående år 129)

8:3 Familjesektion

Ordförande: Helen Edholm

9. Regionala föreningar

FSDB:s regionala föreningar bedriver intressepolitisk verksamhet och genomför verksamhet för medlemmarna. Den sociala verksamheten har stor betydelse. Att få träffa andra i samma situation är mycket värdefullt. Den sociala gemenskapen är ett sätt att bryta den isolering som dövblindhet kan föra med sig. De regionala föreningarna anordnar till exempel informationsträffar, utflykter och resor. Per den 31 december 2023 hade FSDB 12 regionala föreningar.

FSDB Skåne

Ordförande: Arne Lorentzson

Antal medlemmar: 153 medlemmar, 55 röstberättigade och 98 stödjande (föregående år 160).

FSDB Öst

Ordförande: Christina "Cia" Grönborg

Antal medlemmar: 48 medlemmar, 20 röstberättigade och 28 stödjande (föregående år 49).

FSDB Väst

Ordförande: Wandilundgren

Antal medlemmar: 162 medlemmar, 72 röstberättigade och 90 stödjande (föregående år 168).

FSDB Jönköping

Ordförande: Henrik Höljfors

Antal medlemmar: 24 medlemmar, 9 röstberättigade och 15 stödjande (föregående år 27).

FSDB Örebro-Värmland

Ordförande: Marie Lagerström

Antal medlemmar: 120 medlemmar, 47 röstberättigade och 73 stödjande (föregående år 120).

FSDB Mälardalen

Ordförande: Benny Broberg fram till årsmötet och därefter Åsa Blom

Antal medlemmar: 26 medlemmar, 13 röstberättigade och 13 stödjande (föregående år 27).

FSDB Stockholm Gotland

Ordförande: Alex Boije

Antal medlemmar: 283 medlemmar, 101 röstberättigade och 182 stödjande (föregående år 292).

FSDB Uppsala och Gävleborgs län

Ordförande: Teresia Lindberg

Antal medlemmar: 55 medlemmar, 19 röstberättigade och 36 stödjande (föregående år 59).

FSDB Dalarna

Ordförande: Anne-Maj Magnström

Antal medlemmar: 30 medlemmar, 12 röstberättigade och 18 stödjande (föregående år 27).

FSDB Mitt

Ordförande: Roger Såthe

Antal medlemmar: 27 medlemmar, 16 röstberättigade och 11 stödjande (föregående år 28).

FSDB Västerbotten

Ordförande: Karoline Degerfeldt fram till årsmötet och därefter Helen Norsten

Antal medlemmar: 25 medlemmar, 13 röstberättigade och 12 stödjande (föregående år 26).

FSDB Nord

Ordförande: Bittan Lidbom

Antal medlemmar: 35 medlemmar, 13 röstberättigade och 22 stödjande (föregående år 39).

För mer information, läs respektive regional förenings verksamhetsberättelse för år 2023.

10. Medlemmar

2023-12-31 hade förbundet 987 medlemmar (föregående år 1.022). Utav dessa var 9 hedersmedlemmar. Återstoden av Medlemmarna utgjordes av personer med dövblindhet, anhöriga till dessa samt i övrigt stödjande medlemmar.

Basen för medlemsvärvning ligger i första hand hos de regionala föreningarna. Medlemsrekrytering sköts också av förbundet via sociala medier.

Förbundet ansvarar för det centrala medlemsregistret via företaget Mallverkstan i Lund AB.

En central medlemsavgift beslutas av kongressen och var under 2023 150 kr. Utav avgiften tillfaller 50 kr förbundet och 100 kr den regionala föreningen.

11. Samverkan och representation

FSDB har små resurser att avsätta för att kunna jobba själva på alla samhällsområden. Vi strävar efter att samverka med andra organisationer som delar vår tanke om alla människors lika värde.

11:1 Nkcdb

Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, Nkcdb, är en statsbidragsfinansierad verksamhet som har funnits sedan 2003. Deras uppdragsgivare är Socialstyrelsen.

Nkcdb:s uppdrag omfattar fem huvudområden:

- Tillhandahålla nationellt expertstöd till regioner och andra huvudmän.
- Samla, utveckla och sprida information om dövblindhet.
- Verka för systematisk metodutveckling.
- Fördjupad brukarsamverkan.
- Stödja kommuner, regioner och andra aktörer med kompetensutveckling i form av utbildningar och kurser om dövblindhet.

FSDB har ett mycket nära samarbete med Nkcdb genom regelbundna samverkansmöten och FSDB har också en plats i Nkcdb:s styrelse. I styrelsen sitter Klas Nelfelt. Utöver det så medverkar representanter från FSDB vid många av Nkcdb:s utbildningar och kurser.

Förbundet avtackade Lena Göransson, vd för Nkcdb, när hon lämnade sitt uppdrag för att gå i pension. Ny vd är Helene Engh som arbetat många år inom verksamheten.

11:2 Dövblindrådet

Dövblindrådet är ett nationellt nätverk som består av representanter från Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, Specialpedagogiska skolmyndigheten, FSDB och DBU, Arbetsförmedlingen, Riksgymnasiet för döva och hörselskadade samt representanter från regionerna. Mötena ger möjlighet till utbyte av information och erfarenheter inom olika verksamheter.

11:3 Hörselorganisationernas ordförandemöten

FSDB har under året deltagit på ordförandemöten tillsammans med HRF, SDR, DHB, DBU, SDUF och UH. Mötena har till större delen handlat om frågor kring utbildning och tolkning.

11:4 SRF

FSDB har lokaler i samma hus som Synskadades Riksförbund, och förbunden har kontakter i olika gemensamma frågor. Under 2023 har det framförallt diskuterats IT-tillgänglighet, digitalisering, färdtjänst samt LSS.

11:5 Övrig representation

FSDB har också representerats i följande sammanhang och vid följande tillfällen:

- I regeringens funktionshindersdelegation har Klas Nelfelt varit ordinarie ledamot under 2023.
- På MyRights ordförandemöten har Klas Nelfelt representerat FSDB.
- Under 2023 har Berit Jildenhed varit förbundets representant i Stiftelsen Mo Gård.

- Dövblind Barn och Ungdom genomförde sitt årsmöte och medlemsaktivitet i april, där FSDB representerades av Linda Eriksson.
- Klas Nelfelt deltog på SASS årsmöte som vårt ombud och har sedan dess även varit ersättare i styrelsen.
- Angelica Molin deltog på Diskrimineringsombudsmannens möte 23 oktober om diskriminering med koppling till funktionsnedsättning.

12. Internationellt arbete

Det är viktigt att FSDB samverkar med andra intresseorganisationer på internationell nivå. Samverkan ger både FSDB och andra organisationer en större kunskap och erfarenhet hur dövblindfrågorna bedrivs i olika länder. För att uppnå framgång inom det internationella arbetet är det viktigt att knyta kontakter och bygga upp nätverk med personer runt om i världen.

12:1 WFDB

The World Federation of the Deafblind, WFDB, bildades på Nya Zeeland 2001 och har sedan dess varit en internationell röst för alla personer med dövblindhet. WFDB har bland annat haft en betydande roll vid framtagandet av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. WFDB har konsultativ status i FN. Genom IDA (The International Disability Alliance) bevakar man att FN:s medlemsländer följer FN-konventionen.

Styrelsens ordförande är Sanja Tarczay, Kroatien.
Klas Nelfelt är revisor.

WFDB har en hemsida: <http://www.wfdb.eu>

12:2 DBL

Deafblind International består främst av organisationer som på olika sätt arbetar för personer med dövblindhet. Inom Dbl finns också olika nätverk för till exempel CHARGE, Ushers syndrom och ungdomsnätverk.

Under året har Klas Nelfelt deltagit på deras konferens i Ottawa, Canada.

Mer information finns att läsa på deras hemsida:

<https://www.deafblindinternational.org>

12:3 EDbU

European Deafblind Union, EDbU, bildades 2003, och årsmöte hålls varje år.

Ordförande är Fransisco Javier Trigueros Molina, från Spanien.

EDbU har en hemsida: <http://www.edbu.eu>

12:4 DBNSK

Dövblindas Nordiska Samarbetskommitté, DBNSK, består av ordförande och vice ordförande från de nordiska dövblindorganisationerna. Tack vare bidrag från Nordens Välfärdscenter (NVC) brukar DBNSK kunna ordna ett möte per år. De nordiska länderna turas om att vara värd för mötet och inneha ordförandeskapet. Hösten 2023 genomfördes mötet i Danmark.

Inom ett projekt har man också börjat arbeta med utbyte med länder i Baltikum och en träff genomfördes i Tallin under hösten. Ansvarig för detta arbete är Finland som bjuder in övriga länder.

Under hösten har också ett arbete inom DBNSK påbörjats som ska se över och föreslå ett uppdaterat arbetssätt i framtiden.

13. Internationellt utvecklingssamarbete

FSDB:s utvecklingssamarbete sker med stöd av MyRight som är funktionshinderrörelsens paraplyorganisation för internationellt utvecklingssamarbete. Det är MyRight som hanterar anslag från Sida vilket från och med 1 januari 2018 erhålls via ForumCiv.

FSDB:s utvecklingssamarbete har under 2023 bestått av två projekt, det ena i Nicaragua och det andra i Rwanda.

En arbetsgrupp finns som ska arbeta med båda våra utvecklingsprojekt via MyRight. Gruppen utgörs av Linda Eriksson, Sebastian Ferrer, Simon Larsvi samt Sophie Toomväli-Peterson.

13:1 Nicaragua

I Nicaragua driver FSDB ett projekt som handlar om att stärka dövblindorganisationen i Nicaragua, Asociación de Sordociegos de Nicaragua (ASCN). Tillsammans med den nicaraguanska funktionshinderrörelsens paraplyorganisation FECONORI deltar MyRights samarbetsorganisationer i utbildningsdepartementets arbetsgrupp för inkluderande utbildning.

I november besöktes projektet av Linda Eriksson.

Bland annat genomförde ASCN årsmöte under besöket, och en stadgeändring genomfördes.

13:2 Rwanda

Genom arbetet i Rwanda vill FSDB förbättra livsvillkoren för personer med dövblindhet. Barn med dövblindhet har en särskilt utsatt situation. De göms ofta undan av sina föräldrar och får inte tillgång till skolgång.

I november 2018 bildades dövblindorganisationen Rwanda Organization for People with DeafBlindness, ROPDB.

ROPDB deltar, tillsammans med organisationerna för döva och döva kvinnor och blinda, i utvecklingssamarbetet med FSDB.

Organisationerna har enats om en definition av dövblindhet, vilken förhoppningsvis kommer att kunna godkännas av regeringen i Rwanda.

I november 2023 besöktes projektet av en delegation från Sverige bestående av Simon Larsvi och Sophie Toomväli-Peterson

13:3 Mama Magnus

Insamlingen Mama Magnus startades 2001 av Lena Johansson, aktiv i dåvarande föräldrarådet. Insamlingen Mama Magnus har fortsatt till förmån för barn och ungdomar med dövblindhet i Östafrika, (Kenya, Tanzania, Uganda och Rwanda). Varje gåva som skänks, går oavkortat till arbetet i Östafrika. Själva insamlingskontot innehas av FSDB Väst

som beslutar om och administrerar insamlingen. Från och med 2024 kommer administrationen att föras över till Förbundet Sveriges Dövblinda.

14. Styrelsen, valberedning och revisorer

14:1 Styrelsen

Efter kongressen och konstitueringen som skedde i juni 2021 har FSDB:s styrelse följande sammansättning:

- Klas Nelfelt, förbundsordförande
- Christina "Cia" Grönborg, vice ordförande
- Helen Norsten, kassaförvaltare
- Linda Eriksson, ledamot
- Berit Jildenhed, ledamot
- Bert Liljeholm Brännström, ledamot
- Jan Nyström, ledamot

Sammanträden

Styrelsen har under 2023 haft 8 protokollförda sammanträden: 4-5 februari, 28 februari, 25-26 mars, 5 maj, 20 augusti, 29 september, 20 oktober samt 9-10 december.

I samband med styrelsemötet 4 - 5 februari inbjöds Anna Quarnström, förbundsjurist i SRF. Styrelsen hade då en fördjupad diskussion om LSS, personlig assistans och personkretstillhörighet samt SoL.

På styrelsemötet i september deltog Per Liljeroos från Unik Försäkring. Han berättade om deras "olycksfallsförsäkring special" som styrelsen beslutade att vi 2024 ska erbjuda medlemmarna inom FSDB.

I samband med styrelsemötet i december gjordes ett studiebesök den 8 december på Post- och telestyrelsen (PTS). Här diskuterades bland annat bild och texttelefoni samt den digitala utvecklingen. Det var ett mycket givande möte som ägde rum i deras lokaler i Stockholm.

Styrelsen har upprättat en arbetsordning och förvaltningsordning som styrdokument för sitt arbete. Under året har man upprättat Riktlinjer vid medlems bortgång.

Vidare tillsätts ett bidragsutskott som handlägger ansökningar från enskilda medlemmar med dövblindhet.

14:2 Valberedning och revisorer

Förbundets valberedning består av Teresia Lindberg (sammankallande, Wandi Lundgren och Daniel Olsson.

Under året har förbundets revisorer varit Auktoriserad revisor Johan Engdal från Sonora Revision AB och verksamhetsrevisor Pontus Degsell.

15. Personal och kansli

FSDB:s kansli ligger på entréplanet på Sandsborgsvägen 52 i Enskede. Vi hyr lokaler och köper postservice av Iris Förvaltning AB.

Den 30–31 maj ordnades en kompetensutveckling för anställda på förbundet och på FSDB Stockholm och Gotland. Bland annat berördes krisberedskap, hjärt och lungräddning. Även rollen som anställd i en ideell förening samt samarbete i framtiden fanns på programmet.

Förbundsordföranden arvoderas på heltid under den tid han är vald till förbundsordförande. Arvodet fastställs vid kongressen.

I dag finns följande tjänster på kansliet:

- 100% kanslisamordnare/ekonom, Gunilla Thomsson
- 100% kommunikatör och skribent, Angelica Molin, anställd från 1 september.
- 75% medlemskoordinator, Emil Bejersten
- 25% Personligt biträde, Anna-Lena Thomsson
- 50% visstidsanställd verksamhetsutvecklare, Peter Lundgren

FSDB är medlem i arbetsgivarorganisationen Fremia och har avtal med Falck Sverige AB (företagshälsovård). Förbundet är försäkrat hos Unik Försäkring.

I slutet av året bytte vi plattform för vår mejlhantering och gick över till Microsoft Outlook 365.

16. Ekonomi

FSDB är en ideell förening. För att kunna bedriva intressepolitiskt påverkansarbete och meningsfulla medlemsaktiviteter behövs ekonomiska medel.

Socialstyrelsens statsbidrag till funktionshinderorganisationer är FSDB:s viktigaste intäktskälla. Med hjälp av detta bidrag kan vi finansiera stora delar av våra kostnader för personal och lokaler. Statsbidraget syftar till att stötta funktionshinderorganisationernas arbete, främst inom intressepolitik och information samt att ge förbundet täckning för merkostnader.

Från Arbetsförmedlingen erhåller förbundet bidrag i form av lönestöd för anställd personal samt stöd till personligt biträde. Från Sida, via ForumCiv och MyRight, får vi ekonomiska medel för utvecklingsprojekt i andra länder

FSDB får bidrag från olika fonder och stiftelser vilket gör det möjligt för förbundet att ordna verksamhet i form av aktiviteter för medlemmarna.

FSDB vill här rikta ett stort och varmt tack till de stiftelser som har beviljat fondmedel till förbundet. Era insatser är mycket betydelsefulla och ovärderliga. Under 2023 har förbundet erhållit bidrag från:

- Synskadades Stiftelse
- Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd
- Stiftelsen Tysta skolan

Dessutom får förbundet in gåvor från enskilda i form av månadsgivande, minnesgåvor samt enstaka gåvor. Dessa är av stor betydelse för förbundets verksamhet.

Förbundets kapitalplacering sköts av Söderberg & Partners. Förbundet har ändamålsbestämda medel som erhållits via arv och gåvor där ändamålet kan användas enligt testators riktlinjer eller enligt

förbundsstyrelsebeslut. Under året har vi erhållit ett arv från Britt Lundström som förts över till förvaltningsfonden.

Under 2022 startade förbundet en insamling till Ukraina med anledning av kriget. Pengarna ska gå till personer med dövblindhet. Inga bidrag har kommit in till denna fond under 2023. Behållningen var vid årsskiftet 25.250 kr.

För mer information se årsredovisningen.

17. Slutord och underskrifter

2023 har varit ett spännande och mycket aktivt år. Förbundet har fortsatt organisationens verksamhetsutveckling. Syftet är framför allt att stötta och hjälpa de regionala föreningarna.

Under året har också förbundet tillsatt den vakanta tjänsten som kommunikatör vilket har medfört att förbundet fått ett stort uppsving inom sociala medier och även på det sättet kunnat synas mer på olika externa medier.

Arbetet har också fortsatt med uppföljning och påverkan med anledning av tolktjänstutredningen som Myndigheten för delaktighet, MFD, genomfört. Tillsammans ser vi nu fram mot nya och spännande möjligheter att utveckla förbundet.

FSDB:s förbundsstyrelse vill framföra ett stort tack till alla som på olika sätt har varit med och stöttat FSDB:s arbete till förmån för personer med dövblindhet. Utan ert stöd skulle FSDB:s arbete inte vara möjligt. FSDB är den enda ideella intresseorganisationen som arbetar för att förbättra livsvillkoren för personer med dövblindhet i Sverige. Förbundets vision är att alla personer med dövblindhet ska få rätt till full delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande på alla områden i samhället. Vi vet att det finns mycket kvar att göra och vi hoppas därför att ni kommer att fortsätta stötta oss.

Underskrifter, Enskede 2024-03-20

Enskede 1 mars 2024

Klas Nelfelt
förbundsordförande

Linda Eriksson
ledamot

Berit Jildenhed
ledamot

Helen Norsten
ledamot

Christina Grönborg
vice ordförande

Bert Liljeholm Brännström
ledamot

Jan Nyström
ledamot

18. Förkortningar

ASCN	Asociación de Sordociegos de Nicaragua
DbI	Deafblind International
DBNSK	Dövblindas Nordiska Samarbetskommitté
DBU	Dövblind Barn och Ungdom
DHB	Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning
EDbU	European Deafblind Union
FN	Förenta Nationerna
FQ	Forum Kvinnor och funktionshinder
FSDB	Förbundet Sveriges Dövblinda
HRF	Hörselskadades Riksförbund
LSS	Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
MFD	Myndigheten för delaktighet
MTM	Myndigheten för tillgängliga medier
MYH	Myndigheten för yrkeshögskolan
Nkcdb	Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor
NVC	Nordens Välfärdscenter
PTS	Post- och telestyrelsen
ROPDB	Rwanda Organization for People with DeafBlindness
RTT	Rikstolktjänst
SDR	Sveriges Dövas Riksförbund
SDUF	Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SPSM	Specialpedagogiska skolmyndigheten
SRF	Synskadades Riksförbund
STTF	Sveriges teckenspråkstolkars förening
UH	Unga Hörselskadade
US	Riksorganisationen Unga med synnedläggelse
WFDB	The World Federation of the Deafblind

Medlemmarna på hotellet i Göteborg under hösträffen. På den upplysta scenen står Emil Bejersten, Cia Grönborg och tolkar.

1. Gruppbild med DBNSK och bland andra Cia Grönborg och Klas Nelfelt i Köpenhamn.

2. Ylva Branting, utredare på Socialstyrelsen på besök på FSDB:s rikskansli i Enske.

Har du en kombinerad syn- och hörselnedsättning?
Eller vill du bli stödjande medlem?
Varmt välkommen till oss på FSDB.
Kontakta: info@fsdb.org

ÅRSREDOVISNING 2023

Styrelsen för ideella föreningen Förbundet Sveriges Dövblinda,
org. nr: 802006-9780, får här avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023

Årsredovisningen omfattar	sida
- Förvaltningsberättelse	2
- Resultaträkning	5
- Balansräkning	6
- Noter	8
- Underskrifter	10

Om inte annat anges så redovisas alla belopp i tusental kronor (tkr).

Förbundet Sveriges Dövblinda
Org.nr: 802006-9780

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Förbundet Sveriges Dövblinda, FSDB, bildades den 13 september 1959 under namnet Föreningen Sveriges Dövblinda. Beslut om att ombilda föreningen till en tvåplansorganisation fattades den 14 juni 2008 och detta trädde i kraft den 1 januari 2009. FSDB blev då en riksomfattande sammanslutning av regionala föreningar av personer med dövblindhet. I och med det byttes också namnet till Förbundet Sveriges Dövblinda.

Förbundet har sitt säte i Enskede/Stockholm.

Förbundet är förvaltare av fonder med ändamål att främja vår verksamhet. Vid utgången av 2023 fanns det 9 691 tkr (föregående år 8 501 tkr) fördelade i 12 fonder.

Främjandet av ändamålet

FSDB är en riksomfattande intresseorganisation av personer med dövblindhet. Förbundet är partipolitiskt och religiöst obundet.

FSDB ska utifrån principen om alla människors lika värde arbeta för rätten till full delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande för personer med dövblindhet på alla områden i samhället.

FSDB ska också arbeta för att bryta den isolering som kan följa av dövblindhet samt främja kontakter såväl mellan personer med dövblindhet som mellan personer med dövblindhet och andra människor.

För att se vår verksamhet hänvisar vi till den omfattande verksamhetsberättelsen.

Förbundet Sveriges Dövblinda
Org.nr: 802006-9780

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

2023 har varit ett aktivt år med både många fysiska aktiviteter och distansaktiviteter.

År 2023 har den organisationsförändring som inleddes under 2021 slutförts. Från 1 september har den vakanta tjänsten som kommunikatör/skribent tillsatts.

FSDB fick ett arv från B Lundströms minne på 1 062 656 kr som styrelsen beslutat avsätta till förvaltningsfonden i balansräkningen. Ändamålet med denna fond är att styrelsen kan besluta om uttag ur fonden för förvaltningskostnader på både riksnivå och för en regional förening. Målet är att inte röra denna fond på minst fem år. 2023 har styrelsen säkerställt fondens värde genom att värdesäkra kapitalet med 5% årligen. Fonden är placerade i förbundets kapitalplacering hos Söderberg & Partners.

Flerårsöversikt

Förbundets ekonomiska utveckling i sammandrag

	2023	2022	2021	2020	2019
Huvudintäkter	5 900	6 380	4 932	4 449	6 938
Årets resultat tkr	+534	+565	+8	-136	+4 357

Förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

RESULTATRÄKNING

	23-01-01 - 23-12-31	22-01-01 - 22-12-31
Förbundets intäkter		
Medlemsavgifter	47	49
Bidrag	4 410	5 109
Övriga rörelseintäkter	1 443	1 222
Summa rörelseintäkter	5 900	6.380
Förbundets kostnader:		
Lämnade bidrag	-114	-60
Övriga externa kostnader	-2 774	-3 526
Personalkostnader	-2 502	-2 234
Summa rörelsekostnader	-5 390	-5 820
Resultat före finansiella poster	+510	+560
Finansiella poster		
Resultat övriga finansiella anläggningstillgång.	+67	+5
Summa finansiella poster	+67	+5
Resultat efter finansiella poster	+577	+565
Bokslutsdispositioner		
Övriga bokslutsdispositioner	-43	0
Summa bokslutsdispositioner	-43	0
Resultat efter bokslutsdispositioner	+534	+565
Årets resultat	+534	+565

BALANSRÄKNING

	23-12-31	22-12-31
Tillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar		
Andra långfristiga värdepappersinnehav (not 3)	15 799	14 752
Summa finansiella anläggningstillgångar	15 799	14 752
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar:		
Kundfordringar	9	3
Övriga fordringar	74	46
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	57	86
Summa kortfristiga fordringar	140	135
Kassa och bank:		
Kassa och bank	3 794	3 464
Summa kassa och bank	3 794	3 464
Summa omsättningstillgångar	3 934	3 599
SUMMA TILLGÅNGAR	19 733	18 351

Förbundet Sveriges Dövblinda
Org.nr: 802006-9780

Balansräkning fortsättning

Eget kapital och skulder

Bundet eget kapital:

Bundet kapital vid årets början	8 501	7 057
Förändring av eget bundet kapital (not 4)	+1 190	+1 444
Summa bundet kapital vid årets slut	9 691	8 501

Fritt eget kapital:

Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början	8 555	7 990
Avsättning till fond	-125	0
Årets resultat	+534	+565
Summa fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut	8 964	8 555

Summa eget kapital 18 655 17 056

Skulder

Kortfristiga skulder:

Leverantörsskulder	3	203
Övriga skulder	51	55
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 024	1 037
Summa kortfristiga skulder	1 078	1 295

Summa skulder 1 078 1 295

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER 19 733 18 351

Noter

Not 1: Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Not 2: Anställda

Antalet anställda 2023-12-31 uppgick till 6 personer och deras sysselsättningsgrad uppgick till 4,5 tjänster omräknade till heltid.

Antalet anställda var:	2023	2022
Antal män	3	3
Antal kvinnor	3	2
Totalt	6	5

Not 3: Andra långfristiga värdepappersinnehav

Fondernas värde är angivna till anskaffningsvärdet.

Anskaffningsvärdet på fonderna 23-12-31 var enligt följande:

	2023	2022
Söderberg & Partners	15 799	14 752
Summa balansposten	15 799	14 752

Marknadsvärdet på förbundets innehav var:

	2023	2022
Söderberg & Partners	19 995	15 943

Not 4: Bundet eget kapital

Bundet kapital

Förändring per fond:	2023	2022
Medlemsfond	2.884	2.884
Internationella fonden	148	146
Frukträdets fond	474	474
Forskningsfond	100	100
DBC	5	5
Förvaltningsfond	2.625	1.437
Malin Erikssons minne	19	19
Valborg Karlssons fond	130	130
Nathans fond	87	87
E Södergrens fond	1.928	1.928
L och E Anderssons dödsbo	471	471
Britta Kjells fond	820	820
Summa balansposten	9.691	8.501

Förbundet Sveriges Dövblinda
Org.nr: 802006-9780

Enskede 1 mars 2024

Klas Nelfelt
förbundsordförande

Linda Eriksson
ledamot

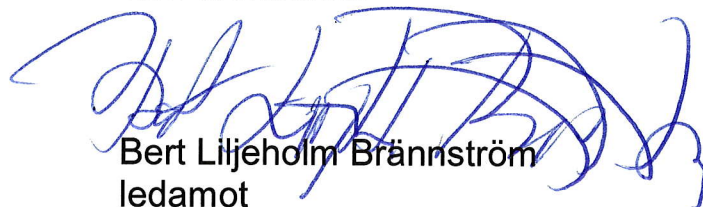
Berit Jildenhed
ledamot

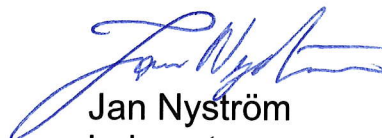
Helen Norsten
ledamot

Christina Grönborg
vice ordförande

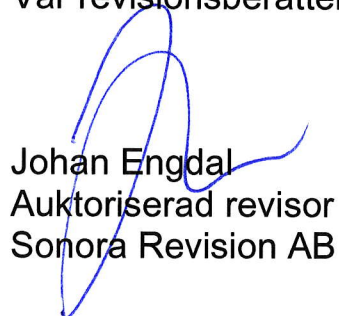
Bert Liljeholm Brännström
ledamot

Jan Nyström
ledamot

REVISORSPÅTECKNING

Vår revisionsberättelse har avlämnats 2024-03-15

Johan Engdal
Auktoriserad revisor
Sonora Revision AB

Pontus Degsell
Verksamhetsrevisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Förbundet Sveriges Dövblinda, org.nr 802006-9780

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Förbundet Sveriges Dövblinda för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den icke-auktoriserade revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
2. skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förbundet inte längre kan fortsätta verksamheten.
5. utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den icke auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Förbundet Sveriges Dövblindas resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Förbundet Sveriges Dövblinda för år 2023.

Vi tillstyrker att förbundsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 15 mars 2024

Johan Engdal
Auktoriserad revisor

Pontus Dagsell
Verksamhetsrevisor

FSDB

Org.nr: 802006 - 9780

Förtydligande av resultaträkningen för 2023 i FSDB:s årsredovisning
Siffrorna presenteras i tkr.

Resultaträkning

år 2023

Förbundets intäkter:

1. Medlemsavgifter	47
2. Statsbidrag/organisationsstöd	2.636
3. Bidrag stiftelser/fonder	1.774
Summa bidrag	4.410
4. Löneutfyllnadsbidrag	611
5. Deltagaravgifter	186
6. Övriga intäkter	646
Summa övriga rörelseintäkter	1.443
Summa rörelseintäkter	5.900

Förbundets kostnader:

1. Personal, administration, tjänster	2.152
2. Styrelsen	1.213
3. Förbundsverksamhet	878
4. Information/medlemstidning	386
5. Sektioner	48
6. Internationellt arbete	167
7. Projekt	432
8. Lämnade bidrag	114
Summa rörelsens kostnader	5.390

Ränteintäkter **+67**

Bokslutsdispositioner

Avsättning kongressen 2024	-200
Återföring organisationsutveckling	+56
Återföring Konsulttjänster	+101

Årets vinst **+ 534**

Specifikation över kostnader 2023

Kostnader:

1. Personal, administration och tjänster	
1:1 Personal riksförbundet	1.569
1:2 Lokaler i Enskede	307
1:3 Administration/tjänster	276
Summa 1. Personal, admin, tjänster	2.152
2. Styrelsen	
2:1 Arvodering av ordförande/resor/logi	743
2:2 Styrelsens arbete	372
2:3 Styrelsen representation	20
2:4 Valberedningen	78
Summa 2. Styrelsen	1.213
3. Förbundsverksamhet	
3:1 Ordförandemöte	284
3:2 Höstträff	426
3:3 Distansaktiviteter	5
3:4 Vinterweekend	97
3:5 Seglarläger	66
Summa 3. Förbundsverksamhet	878
4. Information/medlemstidning	
4:1 Medlemstidning "Kontakt"	348
4:2 Hemsidan	21
4:3 Övrig information	17
Summa 4. Information/medlemstidning	386
5. Sektioner	
5:1 Föräldrarådet	35
5:2 Familjesektionen	13
Summa 5. Sektioner	48
6. Internationellt arbete	
6:1 MyRight	94
6:2 WFDB	7
6:3 EDBU	9
6:4 DBNSK	2
6:5 Baltikum	16
6:6 DBI Canada	39
Summa 6. Internationellt arbete	167

7. Projekt	
7:1 Projekt regional organisationsutveckling	272
7:2 Stadgeöversyn	58
7:3 Projekt påverkansarbete	102
Summa 7. Projekt	432
8. Lämnade bidrag	
Summa 8. Lämnade bidrag	114
<u>Summa kostnader</u>	<u>5.390</u>